

PARLAMENT EUROPEJSKI

2004

2009

Komisja Spraw Konstytucyjnych

2005/0041(COD)

25.1.2006

OPINIA

Komisji Spraw Konstytucyjnych

dla Komisji Kultury i Edukacji

w sprawie wniosku dotyczącego decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie ustanowienia programu „Obywatele dla Europy” na rzecz promowania aktywnego obywatelstwa europejskiego w okresie od 2007 do 2013 r. (COM(2005)0116 – C6-0101/2005 –2005/0041 (COD))

Sprawozdawczyni komisji opiniodawczej: Maria da Assunção Esteves

PA_Leg

ZWIĘZŁE UZASADNIENIE

1. Program „Obywatele dla Europy” na rzecz promowania aktywnego obywatelstwa europejskiego stanowi podstawową strategię europejskiego procesu politycznego.

W ramach programu członkowie społeczeństwa zachęceni są do udziału w zadaniu kształtowania opinii i woli politycznej, a tym samym wniesienia do europejskiego procesu politycznego istotnego elementu debaty, którego wynikiem będzie integracja i usankcjonowanie tego procesu.

Wspólna realizacja kulturowego, społecznego i politycznego zadania przez ludność Europy zbliży ludzi i wspierać będzie wartość, jaką jest udział społeczeństwa obywatelskiego w sprawach publicznych.

W związku z tym, program „Obywatele dla Europy” prowadzić będzie w kierunku modelu politycznego polegającego na współpracy ogółu społeczeństwa z instytucjami UE. Wewnątrz niego będą również wędrować bodźce z peryferii do centrum, a dzięki udostępnieniu szerokiemu przekrojowi społeczeństwa możliwości kształtowania woli politycznej, zwykli obywatele staną się uczestnikami i współtwórcami procesu budowania porządku europejskiego, stworzone zostaną idealne warunki sprzyjające stosunkom między różnymi tradycjami kulturowymi i ustanowione zostanie kosmopolityczne prawo. Program zapobiegnie również odsunięciu ludności Europy od polityki europejskiej przez biurokrację.

2. Ze względu na promowanie relacji między ludźmi z różnych współzależnych społeczności, program „Obywatele dla Europy” propaguje odpowiedzialność, która wymaga od aktywnego obywatela więcej, niż tylko koncentracji na własnych interesach materialnych.

Dzielenie zadania powoduje szersze zrozumienie celów i standardów, które leżą we wspólnym interesie. Wspiera świadome współlistnienie, które regulowane jest zasadami równości praw i wzajemnego szacunku. Rozwija w każdym człowieku sposób postrzegania życia europejskiego jako formy zbiorowej – opartej na demokratycznych wartościach i prawach człowieka.

3. Program wzmocni porozumienie na płaszczyźnie, na której kwitnie społeczny i kulturowy pluralizm. Porozumienia takiego nie można osiągnąć wyłącznie dzięki instytucjom UE – konieczne jest zaangażowanie ogółu społeczeństwa w proces nieustannej komunikacji.

Kształtowanie woli politycznej opierać się będzie na społeczeństwie obywatelskim popierającym europejskie idee sprawiedliwości i pomoże mu przekraczać granice, również międzypokoleniowe. W ten sposób otwiera się droga do Ligi Narodów, która odzwierciedla wzorowe znaczenie Europy, europejskiej „Rzeczypospolitej”.

4. Strategiczne znaczenie programu wynika z faktu, że promuje on wielorakie formy komunikacji, które zapewniają kontakt pomiędzy zwykłymi obywatelami a instytucjami UE. Planowane działania jednoznacznie pokażą uczestnikom, w jaki sposób powinni oni postrzegać siebie w roli członków sprawiedliwej, wieloaspektowej i ukierunkowanej na

świat Europy.

5. Z natury społeczeństwa obywatelskiego wynika wspólnota oparta na komunikacji, która wzbogaca sposób podejmowania decyzji politycznych, zmniejsza alienację biurokracji i łamie monopol polityczny instytucji. Efektem będzie oczywiste zwiększenie legitymacji demokratycznej i otwarta droga do sukcesu nowych początków polityki oraz nowych przełomowych chwil w procesie rozwoju europejskiego.

„Kryzys konstytucyjny” i obawy związane z rozszerzeniem wyraźnie wskazują konieczność istnienia takiej podstawy uczestnictwa w domenie publicznej.

6. Poprzez wspólne działanie i dialog ludzie ustalają, jakie tradycje pragną pielęgnować, jakie wspólne zasady chcą ustanowić i w jakiej Europie chcą mieszkać. W ten sposób dyskurs polityczny zyskuje wymiar zarówno moralny, jak i pragmatyczny: pełni rozważną rolę w budowaniu przyszłości, zmienia skalę zarówno podstaw, jak i celów oraz przygotowuje drogę prowadzącą do lepiej usankcjonowanej i ambitniejszej Europy.
7. W związku z tym program zasadniczo zasługuje na poparcie sprawozdawczynie. Aby program był jak najbardziej skuteczny, sprawozdawczynie proponuje zaangażowanie, a tym samym wysunięcie na pierwszy plan wszystkich, którzy mogą odegrać rolę w społeczeństwie (w tym mediów). Sprawozdawczynie wskazuje na znaczenie sponsorowania i pracy społecznej (które w wielu przypadkach rozwijają się spontanicznie i wysuwają na czoło osoby mające predyspozycje do takiej działalności), znaczenie roli, jaką pełnią społeczności szkolne (które są strategicznymi ośrodkami kształcenia, szkolenia i stałej współpracy), promowanie inicjatyw nauczania demokracji i przekazywania informacji dotyczących instytucyjnych kanałów działań politycznych oraz wsparcie władz publicznych, które w sposób naturalny winny dążyć do zapewnienia powodzenia programu.

Sprawozdawczynie proponuje utworzenie nowej części zatytułowanej *Kształcenie w zakresie demokracji* w ramach działania „Aktywne społeczeństwo obywatelskie w Europie”. Powodzenie programu zależy od tego, czy będzie on służył zwiększeniu świadomości obywateli i zachęceniu ich do zaangażowania się w politykę. Europejski styl życia można zrozumieć na podstawie planowanych działań, lecz konieczne jest również zrozumienie roli rządu.

Sprawozdawczynie podkreśla również potrzebę wzmocnienia sekcji pt. „Narzędzia informacji i rozpowszechniania” w celu zwiększenia roli mediów w programie. Warunkiem powodzenia tego ostatniego jest jego wsparcie w drodze szerokiego rozpowszechniania informacji, co przyniosłoby efekt multiplikacji. Poszczególne działania wymagają jak najszerzego zainteresowania mediów i konieczne będzie ich reklamowanie w telewizji, prasie i radiu lokalnym.

Inicjatywy związane z nauczaniem demokracji i rozpowszechnianiem informacji wymagają zwiększenia budżetu o 10 milionów EUR (równo podzielonych pomiędzy te dwie kategorie inicjatyw). W wyniku dodania tej kwoty do propozycji sprawozdawczynie otrzymamy całkowity budżet w wysokości 300 milionów EUR.

Należy również podjąć starania w celu uproszczenia administracji, które znajdują

uzasadnienie w fakcie, że biurokracja jest wrogiem ludzi. Pomimo pewnych wątpliwości, sprawozdawczynie pozostawiła bez zmian odniesienie do komitetów doradczych, znajdujące się w części dotyczącej przepisów wykonawczych.

8. Budowa Europy obywateli jest sprawą niecierpiącą zwłoki. „Europa” nie może istnieć bez kontaktów między sferą publiczną a prywatną. Jest to jedyny sposób zawarcia uniwersalnych wartości sprawiedliwości w społeczeństwie kosmopolitycznym, w którym określone tradycje ulegają zachwianiu.

POPRAWKI

Komisja Spraw Konstytucyjnych zwraca się do Komisji Kultury i Edukacji, właściwej dla tej sprawy, o uwzględnienie w swoim sprawozdaniu następujących poprawek:

Tekst proponowany przez Komisję¹

Poprawki Parlamentu

Poprawka 1

Punkt uzasadnienia 1

(1) Obywatelstwo Unii *powinno być podstawowym statusem obywateli* Państw Członkowskich.

(1) Obywatelstwo Unii, *które posiadają wszyscy obywatele* Państw Członkowskich, *stanowi podstawę europejskiego procesu politycznego.*

Poprawka 2

Punkt uzasadnienia 2

(2) *Wspólnota powinna zachęcać obywateli europejskich do pełnego korzystania ze wszystkich aspektów obywatelstwa Unii Europejskiej, które powinno być promowane w poszanowaniu zasady pomocniczości.*

(2) *Bez uszczerbku dla zasady pomocniczości, instytucje UE powinny promować aktywne, oparte na uczestnictwie, odpowiedzialne i samostanowiące o sobie obywatelstwo, zdolne do stymulowania władz publicznych, pogłębiania demokracji i budowy przyszłości Europy.*

Poprawka 3

Punkt uzasadnienia 3

(3) Aby obywatele *w pełni popierali integrację europejską, należy położyć większy nacisk na wspólne wartości, historię i kulturę, będące kluczowymi elementami uczestnictwa w społeczeństwie zbudowanym w oparciu o wolność, demokrację i szacunek dla praw człowieka i*

(3) Aby obywatele *stali się uczestnikami procesu integracji europejskiej, należy popierać wspólne działania kulturalne, społeczne i polityczne, które łączą w jedną całość pamięć historyczną, tradycje kulturowe, pamięć o sukcesach integracji europejskiej oraz poczucie przynależności*

¹ Dz.U. C ... / Dotychczas nieopublikowany w Dzienniku Urzędowym.

w poszanowaniu dla jego różnorodności.

do większej wspólnoty, która opiera się na wartościach demokracji i poszanowania praw człowieka.

Poprawka 4
Punkt uzasadnienia 4

(4) Aby *przybliżyć* Europę *jej* obywatelom i umożliwić im pełne uczestnictwo w budowaniu Europy, która byłaby im coraz bliższa, konieczne jest zwrócenie się do wszystkich obywateli i zaangażowanie ich w ponadnarodowe wymiany i współpracę, co przyczyni się do budowania poczucia przynależności do wspólnoty podzielającej te same ideały.

(4) Aby *budować* Europę *obywateli*, kształtować europejską opinię publiczną i rozwijać tożsamość kosmopolityczną, należy promować komunikację między obywatelami w oparciu o współpracę i dialog, łącznie z ponadnarodowymi działaniami zmierzającymi do rozwijania wzajemnego szacunku i poczucia przynależności do wspólnoty podzielającej te same ideały.

Poprawka 5
Punkt uzasadnienia 5

(5) Parlament Europejski w rezolucji z dnia 15 kwietnia 1988 r. uznał, że *należy podjąć znaczny wysiłek w celu* rozszerzenia kontaktów pomiędzy obywatelami różnych Państw Członkowskich oraz oświadczył, iż uzasadnione i pożądane jest szczególne wsparcie ze strony Unii Europejskiej dla rozwoju projektów partnerskich pomiędzy miastami w *różnych* Państwach Członkowskich.

(5) Parlament Europejski w rezolucji z dnia 15 kwietnia 1988 r. uznał *strategiczne znaczenie* rozszerzenia kontaktów pomiędzy obywatelami różnych Państw Członkowskich oraz oświadczył, iż uzasadnione i pożądane jest szczególne wsparcie ze strony Unii Europejskiej dla rozwoju projektów partnerskich pomiędzy miastami w *tych* Państwach.

Poprawka 6
Punkt uzasadnienia 6 a (nowy)

(6a) *Karta Praw Podstawowych za oczywiste przyjmuje zasadnicze znaczenie obywatelstwa opartego na uczestnictwie, dającego zdolność współpracy z instytucjami oraz zapewniającego integrację i prawowitość.*

Poprawka 7
Punkt uzasadnienia 7

(7) Rada ustanowiła swoją decyzją z 26 stycznia 2004 r. wspólnotowy program działań na rzecz promowania aktywnego obywatelstwa europejskiego (udziału społeczeństwa obywatelskiego), który potwierdził potrzebę promocji długoterminowego dialogu z organizacjami społeczeństwa obywatelskiego oraz **władzami miejskimi i wsparcia aktywnego zaangażowania obywateli.**

(7) Rada ustanowiła swoją decyzją z 26 stycznia 2004 r. wspólnotowy program działań na rzecz promowania aktywnego obywatelstwa europejskiego (udziału społeczeństwa obywatelskiego), który potwierdził potrzebę promocji długoterminowego dialogu z **władzami miejskimi**, organizacjami społeczeństwa obywatelskiego oraz, **w wymiarze ogólnym, z obywatelami. Ponadto, w rezolucji w sprawie wyzwań politycznych i środków budżetowych w okresie od 2007 do 2013¹ r. Parlament Europejski stwierdził, że program dotyczący udziału społeczeństwa obywatelskiego pozostaje priorytetem, co ma na celu przybliżenie Europy obywatelom poprzez oddolny proces.**

¹ Teksty przyjęte, P6_TA(2005)0224.

Poprawka 8
Punkt uzasadnienia 8

(8) Organizacje społeczeństwa obywatelskiego są ważnymi **pośrednikami**, dzięki którym możliwe jest **dotarcie do** obywateli na poziomie europejskim, narodowym i regionalnym. Dlatego należy wspierać ich ponadnarodową współpracę.

(8) Organizacje społeczeństwa obywatelskiego są ważnymi **ośrodkami**, dzięki którym możliwe jest **mobilizowanie** obywateli na poziomie europejskim, narodowym i regionalnym. Dlatego należy wspierać ich ponadnarodową współpracę.

Poprawka 9
Punkt uzasadnienia 9

(9) Organizacje badające europejską politykę publiczną mogą dostarczać idei i refleksji, które przyczyniają się do ożywienia debaty na poziomie europejskim. **Mogą one również** być punktem stycznym łączącym instytucje europejskie i obywateli **i dlatego** powinny być wspierane.

(9) Organizacje badające europejską politykę publiczną mogą dostarczać idei i refleksji, które przyczyniają się do ożywienia debaty na poziomie europejskim. **Pomagają one kształtować opinię publiczną w ramach nieoficjalnych gremiów, w których odbywa się wymiana informacji i mogą** być punktem stycznym łączącym

instytucje europejskie i obywateli. **W związku z tym** powinny być wspierane **i należy stymulować łączenie ich w sieci współpracy.**

Poprawka 10
Punkt uzasadnienia 10

(10) **Szczególną uwagę należy zwrócić na zrównoważoną integrację** obywateli i organizacji społeczeństwa obywatelskiego ze wszystkich Państw Członkowskich w ponadnarodowych projektach i działaniach.

(10) **Program powinien zapewniać poszanowanie zasady zrównoważonej integracji** obywateli i organizacji społeczeństwa obywatelskiego ze wszystkich Państw Członkowskich w ponadnarodowych projektach i działaniach.

Poprawka 11
Punkt uzasadnienia 11

(11) Kraje kandydujące oraz kraje EFTA, które są stronami Porozumienia EOG, **są uznawane za potencjalnych uczestników programów** Wspólnoty, zgodnie z porozumieniami, które z nimi zawarto.

(11) Kraje kandydujące oraz kraje EFTA, które są stronami Porozumienia EOG, **mają prawo uczestnictwa w programach** Wspólnoty, zgodnie z porozumieniami, które z nimi zawarto.

Poprawka 12
Punkt uzasadnienia 12

(12) W czasie posiedzenia Rady Europejskiej w Salonikach, które odbyło się w dniach 19 i 20 czerwca 2003 r. przyjęto „Agendę z Salonik dla Bałkanów Zachodnich – w kierunku integracji europejskiej”, która zaprosiła kraje Bałkanów Zachodnich do uczestnictwa w programach i agencjach Wspólnoty. Dlatego kraje Bałkanów Zachodnich należy **uznać za** potencjalnych uczestników programów Wspólnoty.

(12) W czasie posiedzenia Rady Europejskiej w Salonikach, które odbyło się w dniach 19 i 20 czerwca 2003 r. przyjęto „Agendę z Salonik dla Bałkanów Zachodnich – w kierunku integracji europejskiej”, która zaprosiła kraje Bałkanów Zachodnich do uczestnictwa w programach i agencjach Wspólnoty. Dlatego kraje Bałkanów Zachodnich należy **przyjąć jako** potencjalnych uczestników programów Wspólnoty.

Poprawka 13
Punkt uzasadnienia 13

(13) Program powinien być regularnie monitorowany i oceniany we współpracy z Komisją i Państwami Członkowskimi w celu umożliwienia jego korekty, **szczególnie jeśli chodzi o priorytety we wdrażaniu środków.**

(13) Program powinien być regularnie monitorowany i **niezależnie** oceniany we współpracy z Komisją i Państwami Członkowskimi w celu umożliwienia jego korekty, **która jest konieczna, jeżeli środki mają zostać właściwie wdrożone.**

Poprawka 14
Punkt uzasadnienia 17

(17) Z uwagi na ponadnarodowy i **wielostronny** charakter działań i środków programu „Obywatele dla Europy” jego cele nie mogą zostać w pełni osiągnięte przez Państwa Członkowskie, ale mogą być osiągnięte na szczeblu Wspólnoty, toteż Wspólnota może przyjąć środki zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu. Zgodnie z zasadą proporcjonalności, ustanowioną w tym artykule, niniejsza decyzja nie wykracza poza to, co jest niezbędne do osiągnięcia tych celów.

(17) Z uwagi na ponadnarodowy i **wielobiegunowy** charakter działań i środków programu „Obywatele dla Europy” jego cele nie mogą zostać w pełni osiągnięte przez Państwa Członkowskie, ale mogą być osiągnięte na szczeblu Wspólnoty, toteż Wspólnota może przyjąć środki zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu. Zgodnie z zasadą proporcjonalności, ustanowioną w tym artykule, niniejsza decyzja nie wykracza poza to, co jest niezbędne do osiągnięcia tych celów.

Poprawka 15
Artykuł 1 ustęp 2

2. Program przyczyni się do osiągnięcia następujących celów ogólnych:

- **stworzenie obywatelom możliwości** współpracy i udziału w tworzeniu Europy, **która byłaby im coraz bliższa, zjednoczona w swojej różnorodności kulturowej i wzbogacona przez nią,**
- **tworzenie tożsamości europejskiej w oparciu o uznane wspólne wartości, historię i kulturę,**
- **poprawa wzajemnego zrozumienia między obywatelami Europy, którzy szanują i doceniają różnorodność kulturową,**

2. Program przyczyni się do osiągnięcia następujących celów ogólnych:

- **zachęcenie obywateli do** współpracy i udziału w tworzeniu **wieloaspektowej, sprawiedliwej, demokratycznej Europy ukierunkowanej na świat,**
- **rozwijanie postnarodowej tożsamości europejskiej opartej na wspólnocie politycznej dzielącej wartości demokracji i praw człowieka oraz historycznej i kulturowej różnorodności tradycji Państw Członkowskich,**
- **włączenie działań obywatelskich w europejski proces integracji politycznej i rozszerzenia poprzez propagowanie**

przyczyniając się do dialogu międzykulturowego,

dialogu, wzajemnego zrozumienia oraz poczucia wspólnego interesu wśród obywateli europejskich;

- przyczynienie się do kształtowania europejskiej opinii publicznej w oparciu o udział społeczeństwa obywatelskiego zdolnego do współpracy z instytucjami i zapewnienia powodzenia projektu europejskiego.

Poprawka 16
Artykuł 2

Program ma następujące cele szczegółowe, które będą realizowane na szczeblu ponadnarodowym.

(a) umożliwienie zbliżenia członków społeczności lokalnych z całej Europy w celu wymiany doświadczeń, *opinii i wartości, wyciągnięcia wniosków z historii* oraz budowania przyszłości,

(b) wspieranie działań, debat i refleksji związanych z obywatelstwem europejskim poprzez współpracę organizacji społeczeństwa obywatelskiego na poziomie europejskim,

(c) sprecyzowanie idei Europy dla jej obywateli poprzez wspieranie i docenianie europejskich wartości i osiągnięć, *przy równoczesnym zachowaniu pamięci o przeszłości Europy,*

(d) wspieranie zrównoważonej integracji obywateli i organizacji społeczeństwa obywatelskiego *ze wszystkich* Państw Członkowskich, co przyczyni się do dialogu międzykulturowego i *ukáže zarówno różnorodność, jak i jedność* Europy, ze szczególnym uwzględnieniem działań dotyczących Państw Członkowskich, które niedawno przystąpiły do Unii Europejskiej.

Program ma następujące cele szczegółowe, które będą realizowane na szczeblu ponadnarodowym.

(a) umożliwienie zbliżenia członków społeczności lokalnych z całej Europy w celu wymiany doświadczeń *i pomysłów, tworzenia europejskiego stylu życia* oraz budowania przyszłości,

(b) wspieranie działań, debat i refleksji związanych z obywatelstwem europejskim *i demokracją* poprzez współpracę organizacji społeczeństwa obywatelskiego na poziomie europejskim,

(c) sprecyzowanie idei Europy dla jej obywateli poprzez wspieranie i docenianie europejskich wartości i osiągnięć *oraz danie wyrazu pamięci historycznej w zbiorowej wizji przyszłości,*

(d) wspieranie zrównoważonej integracji obywateli i organizacji społeczeństwa obywatelskiego z Państw Członkowskich, co przyczyni się do dialogu międzykulturowego i *ukształtuje świadomość* Europy, ze szczególnym uwzględnieniem działań dotyczących Państw Członkowskich, które niedawno przystąpiły do Unii Europejskiej.

Poprawka 17

Artykuł 3 ustęp 1 litera b) tiret 3 a (nowe)

- wsparcie dla inicjatyw szkoleniowych z zakresu demokracji i obywatelstwa.

Poprawka 18
Artykuł 3 ustęp 1 litera c)

(c) Razem dla Europy, do którego należą:
- wydarzenia medialne takie, jak rocznice, nagrody, konferencje na szczeblu europejskim,
- badania i sondaże opinii publicznej,
- narzędzia informacji i rozpowszechniania.

(c) Razem dla Europy, do którego należą:
- wydarzenia medialne takie, jak rocznice, nagrody, **wydarzenia artystyczne**, konferencje na szczeblu europejskim,
- badania i sondaże opinii publicznej,
- narzędzia informacji i rozpowszechniania, **w tym reklama w mediach i zaangażowanie mediów.**

Poprawka 19
Artykuł 3 ustęp 1 a (nowy)

1a. Każde działanie winno promować wielodyscyplinarność tematyczną jako sposób na zaangażowanie jak największej liczby obywateli.

Poprawka 20
Artykuł 3 ustęp 2

2. Zrównoważona integracja obywateli i organizacji społeczeństwa obywatelskiego ze wszystkich Państw Członkowskich **może zostać uznana za priorytet w ramach każdego działania**, zgodnie ze szczegółowym celem, określonym w art. 2 ust. 4.

2. Zrównoważona integracja obywateli i organizacji społeczeństwa obywatelskiego ze wszystkich Państw Członkowskich **musi znaleźć wyraz w każdym działaniu**, zgodnie ze szczegółowym celem, określonym w art. 2 ust. 4.

Poprawka 21
Artykuł 5

W programie mogą wziąć udział wszystkie

W programie mogą wziąć udział wszystkie

zainteresowane strony, które promują aktywne obywatelstwo europejskie, przede wszystkim społeczności lokalne, organizacje badające europejską politykę publiczną (zespoły ekspertów), grupy obywateli i inne organizacje społeczeństwa obywatelskiego takie, jak organizacje pozarządowe, platformy, sieci, stowarzyszenia i federacje, związki zawodowe.

zainteresowane strony, które promują aktywne obywatelstwo europejskie, przede wszystkim społeczności lokalne, organizacje badające europejską politykę publiczną (zespoły ekspertów), **inicjatywy związane z wolontariatem i sponsorowaniem, szkoły**, grupy obywateli i inne organizacje społeczeństwa obywatelskiego takie, jak organizacje pozarządowe, platformy, sieci, stowarzyszenia i federacje, związki zawodowe.

W programie mogą również wziąć udział media, które podają informacje o działaniach przewidzianych programem.

Działania w ramach programu (których inicjatorami i odbiorcami są obywatele) nie mogą wykluczać wsparcia organów instytucjonalnych, a wręcz należy o takie wsparcie zabiegać.

Poprawka 22
Artykuł 9 ustęp 1

1. Komisja zapewni spójność i komplementarność niniejszego programu i instrumentów z innych obszarów działań Wspólnoty, przede wszystkim edukacji, kształcenia zawodowego, kultury, sportu, podstawowych praw i wolności, integracji społecznej, równości płci, zwalczania dyskryminacji, badań i zewnętrznych działań Wspólnoty, w szczególności **w kontekście** europejskiej polityki sąsiedztwa.

1. Komisja zapewni spójność i komplementarność niniejszego programu i instrumentów z innych obszarów działań Wspólnoty, przede wszystkim edukacji, kształcenia zawodowego, kultury, sportu, **środowiska naturalnego, sektora audiowizualnego i mediów**, podstawowych praw i wolności, integracji społecznej, równości płci, zwalczania dyskryminacji, badań **naukowych** i zewnętrznych działań Wspólnoty, w szczególności **na poziomie** europejskiej polityki sąsiedztwa.

Poprawka 23
Artykuł 10 ustęp 1

1. Budżet przeznaczony na realizację niniejszego programu w okresie wskazanym w art. 1 niniejszym ustala się na **235** milionów EUR.

1. Budżet przeznaczony na realizację niniejszego programu w okresie wskazanym w art. 1 niniejszym ustala się na **300** milionów EUR.

Poprawka 24
Artykuł 11 ustęp 1

1. Zgodnie z warunkami art. 176 ust. 2 rozporządzenia Komisji (WE, Euratom) nr 2342/2002 Komisja może **zadecydować**, w zależności od rodzaju beneficjentów *i* charakteru działań, **o zwolnieniu** ich z weryfikacji kompetencji i kwalifikacji zawodowych wymaganych do wykonania proponowanego działania lub programu pracy.

1. Zgodnie z warunkami art. 176 ust. 2 rozporządzenia Komisji (WE, Euratom) nr 2342/2002 Komisja może, w zależności od rodzaju beneficjentów, charakteru działań *i jasności okoliczności*, **zwolnić** ich z weryfikacji kompetencji i kwalifikacji zawodowych **zasadniczo** wymaganych do wykonania proponowanego działania lub programu pracy.

Poprawka 25
Artykuł 11 ustęp 5

Dotyczy wyłącznie portugalskiej wersji tekstu Komisji.

Poprawka 26
Artykuł 12 ustęp 1

Nie dotyczy wersji angielskiej, poprawka stanowi jedynie korektę portugalskiej wersji tekstu Komisji.

Poprawka 27
Artykuł 12 ustęp 4

4. Jeśli nie przestrzegano terminów lub jeśli tylko część przyznanego wsparcia finansowego jest uzasadniona postępowaniem w realizacji działania, Komisja prosi beneficjenta o przedłożenie **uwag** w określonym terminie. Jeśli beneficjent nie udzieli zadowalającej odpowiedzi, Komisja może anulować pozostałą część pomocy finansowej i zażądać spłaty kwoty już otrzymanej przez beneficjenta.

4. Jeśli nie przestrzegano terminów lub jeśli tylko część przyznanego wsparcia finansowego jest uzasadniona postępowaniem w realizacji działania, Komisja prosi beneficjenta o przedłożenie **uzasadnienia** w określonym terminie. Jeśli beneficjent nie udzieli zadowalającej odpowiedzi, Komisja może anulować pozostałą część pomocy finansowej i zażądać spłaty kwoty już otrzymanej przez beneficjenta.

Poprawka 28

Artykuł 14

Nie dotyczy wersji angielskiej, poprawka stanowi jedynie korektę portugalskiej wersji tekstu Komisji.

Poprawka 29

Załącznik, część I działanie 1 akapit 2

Celem tego środka są działania, które wspierają lub łączą się z bezpośrednią wymianą między obywatelami Europy poprzez ich udział w działaniach miast partnerskich. Mogą to być organizowane w kontekście działań miast partnerskich jednorazowe czy pilotażowe działania lub też wieloletnie umowy o ustalonej strukturze, uwzględniające kilku partnerów, oparte o planowe podejście i składające się z szeregu działań, do których mogą należeć spotkania obywateli, specjalistyczne konferencje i seminaria na tematy będące przedmiotem powszechnego zainteresowania, wraz z towarzyszącymi im publikacjami. Środek ten przyczyni się do poszerzenia wiedzy obywateli o sobie nawzajem i pogłębienia wzajemnego zrozumienia między obywatelami i kulturami.

Celem tego środka są działania, które wspierają lub łączą się z bezpośrednią wymianą między obywatelami Europy poprzez ich udział w działaniach miast partnerskich. Mogą to być organizowane w kontekście działań miast partnerskich jednorazowe czy pilotażowe działania lub też wieloletnie umowy o ustalonej strukturze, uwzględniające kilku partnerów, oparte o planowe podejście i składające się z szeregu działań, do których mogą należeć spotkania obywateli, specjalistyczne konferencje i seminaria na tematy będące przedmiotem powszechnego zainteresowania, wraz z towarzyszącymi im publikacjami. ***Projekty miast partnerskich realizowane na poziomie europejskim nie mogą umniejszać strategicznego znaczenia stosunków między miastami sąsiadującymi, które posiadają naturalne możliwości bardziej intensywnych i systematycznych kontaktów, niezależnie od tego, po której stronie granicy miasta te są położone.*** Środek ten przyczyni się do poszerzenia wiedzy obywateli o sobie nawzajem i pogłębienia wzajemnego zrozumienia między obywatelami i kulturami. ***Środek ten wysuwa obywateli na pierwszy plan procesu europejskiego dzięki ich miastom i regionom, łączy właściwe praktyki z sąsiedzkich i skłania ich do kształtowania wspólnego interesu.***

Poprawka 30

Załącznik, część I działanie 1 akapit 3

Dotyczy wyłącznie portugalskiej wersji tekstu Komisji.

Poprawka 31
Załącznik, część I działanie 1 akapit 4

W ramach tego środka wsparcie zostanie udzielone różnym projektom o wymiarze ponadnarodowym i międzysektorowym, w których obywatele biorą bezpośredni udział. ***Skala i zakres projektów będą zależały od sytuacji społecznej, a ich celem będzie badanie innowacyjnymi metodami możliwych odpowiedzi na zidentyfikowane potrzeby. Wsparcie otrzymają projekty wykorzystujące nowe technologie, w szczególności technologie społeczeństwa informacyjnego (TSI).*** Projekty te mają umożliwić obywatelom o zróżnicowanych poglądach wspólne działania lub dyskusje dotyczące wspólnych ***kwestii europejskich***, rozwijając wzajemne zrozumienie i poszerzając wiedzę o procesie integracji europejskiej.

Środek ten wspiera różne projekty o wymiarze ponadnarodowym i międzysektorowym, w których obywatele biorą bezpośredni udział. Projekty te mają umożliwić obywatelom o zróżnicowanych poglądach wspólne działania lub dyskusje dotyczące wspólnych ***tematów i problemów***, rozwijając wzajemne zrozumienie i poszerzając wiedzę o procesie integracji europejskiej. ***Obywatele będą w ten sposób rozwijać świadome współistnienie za pomocą dialogu, dzięki któremu postanowią, jakie tradycje pragną pielęgnować, jakie wspólne zasady pragną posiadać oraz w jakiej Europie pragną mieszkać. Środek ten ma na celu szerokie zaangażowanie obywateli, które stanowić będzie uzupełnienie funkcjonalnego zaangażowania organizacji.***

Poprawka 32
Załącznik, część I działanie 1 akapit 4 a (nowy)

Wspierane będzie wykorzystanie nowych technologii (zwłaszcza technologii związanych ze społeczeństwem informacyjnym), jak również obywatelskie projekty dotyczące sponsorowania (sztuki lub celów humanitarnych) lub pracy społecznej, które w wielu przypadkach tworzone są spontanicznie i poprzez które obywatele wykazują szczególną gotowość zaangażowania się. Projekty szkół partnerskich są kolejnym istotnym środkiem, który służy budowaniu stałej, systematycznej współpracy w strategicznych ośrodkach powszechnego kształcenia i związany jest z istotnymi „grupami satelickimi”, takimi jak stowarzyszenia rodziców, stowarzyszenia akademickie i

sportowe.

Poprawka 33
Załącznik, część I działanie 1 akapit 5 a (nowy)

Projekty obywatelskie wymagają ze względu na swój często spontaniczny charakter oraz właściwą im strukturę i sposób organizacji szczególnego wsparcia ze strony władz publicznych. Mimo że program nie jest adresowany bezpośrednio do nich, władze publiczne są z natury zainteresowane jego powodzeniem i muszą współpracować z obywatelami przy jego realizacji.

Poprawka 34
Załącznik, część I działanie 2 akapit 1

Institucje, dzięki którym powstają nowe idee i refleksje dotyczące kwestii europejskich, są ważnymi instytucjonalnymi partnerami w dyskusji, którzy mogą przekazywać instytucjom europejskim niezależne, międzysektorowe zalecenia o znaczeniu strategicznym... Mogą one podejmować działania, które przyczyniają się do ożywienia debaty przede wszystkim na temat obywatelstwa Unii Europejskiej oraz na temat europejskich wartości i kultur. Środek ten ma na celu wzmocnienie możliwości instytucjonalnych tych organizacji, które są reprezentatywne, stwarzają rzeczywistą wartość dodaną na poziomie europejskim, są w stanie zapewnić znaczący efekt multiplikacji oraz są zdolne do współpracy z innymi beneficjentami niniejszego programu. Istotnym elementem w tym obszarze jest wzmocnienie sieci transeuropejskich. Dotacje mogą być przyznawane na podstawie wieloletniego programu pracy, uwzględniającego szereg różnych tematów i działań.

Institucje, dzięki którym powstają nowe idee i refleksje dotyczące kwestii europejskich, są ważnymi instytucjonalnymi partnerami w dyskusji, którzy mogą przekazywać instytucjom europejskim niezależne, międzysektorowe zalecenia o znaczeniu strategicznym... Mogą one podejmować działania, które przyczyniają się do ożywienia debaty przede wszystkim na temat obywatelstwa Unii Europejskiej oraz na temat europejskich wartości i kultur. Środek ten ma na celu wzmocnienie możliwości instytucjonalnych tych organizacji, które są reprezentatywne, stwarzają rzeczywistą wartość dodaną na poziomie europejskim, są w stanie zapewnić znaczący efekt multiplikacji oraz są zdolne do współpracy z innymi beneficjentami niniejszego programu. ***Organizacje badawcze są szczególnie istotne z punktu widzenia kształtowania opinii publicznej na poziomie nieoficjalnych sieci komunikacyjnych.*** Istotnym elementem w tym obszarze jest wzmocnienie sieci transeuropejskich. Dotacje mogą być przyznawane na podstawie wieloletniego programu pracy, uwzględniającego szereg

różnych tematów i działań.

Poprawka 35
Załącznik, część I działanie 2 akapit 2

Dotyczy wyłącznie portugalskiej wersji tekstu Komisji.

Poprawka 36
Załącznik, część I działanie 2 akapit 4

Dotyczy wyłącznie portugalskiej wersji tekstu Komisji.

Poprawka 37
Załącznik, część I działanie 2 akapit 5

Organizacje społeczeństwa obywatelskiego takie, jak organizacje pozarządowe, związki zawodowe, federacje, zespoły ekspertów itd., mogą włączać obywateli do swoich działań lub reprezentować ich interesy poprzez debaty, publikacje, rzecznictwo i inne konkretne projekty ponadnarodowe. Rozpoczęcie lub kontynuowanie działań organizacji społeczeństwa obywatelskiego w wymiarze europejskim pozwoli im na zwiększenie wydajności i dotarcie do szerszej publiczności. Bezpośrednia współpraca organizacji społeczeństwa obywatelskiego z różnymi Państwami Członkowskimi przyczyni się do wzajemnego zrozumienia różnych kultur i punktów widzenia oraz do rozpoznania wspólnych trosk i wartości. Cel ten może być realizowany za pomocą pojedynczych projektów, jednak działania obliczone na dłuższy okres będą miały bardziej trwały wpływ i umożliwią powstanie sieci i efektu synergii.

Organizacje społeczeństwa obywatelskiego takie, jak organizacje pozarządowe, **stowarzyszenia zawodowe**, związki zawodowe, federacje, zespoły ekspertów itd., mogą włączać obywateli do swoich działań lub reprezentować ich interesy poprzez debaty, publikacje, rzecznictwo i inne konkretne projekty ponadnarodowe. Rozpoczęcie lub kontynuowanie działań organizacji społeczeństwa obywatelskiego w wymiarze europejskim pozwoli im na zwiększenie wydajności i dotarcie do szerszej publiczności. Bezpośrednia współpraca organizacji społeczeństwa obywatelskiego z różnymi Państwami Członkowskimi przyczyni się do wzajemnego zrozumienia różnych kultur i punktów widzenia oraz do rozpoznania wspólnych trosk i wartości. **Organizacje społeczeństwa obywatelskiego mają zatem strategiczne znaczenie w procesie angażowania ogółu społeczeństwa. Organizacje te są doskonałymi miejscami, gdzie rozwijać się może indywidualne postrzeganie wspólnego interesu, doskonałymi partnerami w dyskusji nad współpracą społeczeństwa i władz publicznych oraz optymalnymi podmiotami**

czuwającymi nad społeczną podstawą usankcjonowania procesu europejskiego. Cel ten może być realizowany za pomocą pojedynczych projektów, jednak działania obliczone na dłuższy okres będą miały bardziej trwały wpływ i umożliwią powstanie sieci i efektu synergii.

Poprawka 38

Załącznik, część I działanie 2, tytuł i akapit 6 a (nowy)

Wsparcie dla szkoleń z zakresu demokracji

Środkiem tym objęte są specyficzne działania dotyczące szkoleń przekazujących obywatelom wiedzę z zakresu kultury politycznej. Dla aktywnego obywatelstwa europejskiego konieczne jest rozumienie systemu demokratycznego oraz ciągłe informowanie przez instytucjonalne kanały komunikacji. Działania przewidziane w programie budzą „świadomość świata“, która wymaga zrozumienia roli procesów decyzyjnych. W ramach tego środka wspierane są wszelkie indywidualne i zbiorowe inicjatywy, które skłaniają obywateli do dyskusji nad systemem europejskim. Konferencje z inicjatywy organizacji społecznych, na które zapraszane są osoby kształtujące opinię publiczną; debaty polityczne wśród prawników; projekty politycznego kształcenia dziennikarzy (w celu poprawy jakości informacji politycznych); projekty konkursów, włącznie z symulacją sposobu działania instytucji europejskich, na wzór istniejącego Konkursu Moot Court – symulacji rozprawy przed Europejskim Trybunałem Sprawiedliwości.

Poprawka 39

Załącznik, część I działanie 3 akapit 1

Środek ten ma na celu wsparcie organizowanych przez Komisję Europejską

Środek ten ma na celu wsparcie organizowanych przez Komisję Europejską

lub we współpracy z nią wydarzeń o znacznej skali i zasięgu, które dotyczą ważnych dla ludności Europy zagadnień, przyczyniają się do zwiększania poczucia przynależności do wspólnoty, uświadamiają historię, osiągnięcia i wartości Unii Europejskiej, włączają ludność w dialog międzykulturowy i przyczyniają się do rozwoju tożsamości europejskiej.

lub we współpracy z nią wydarzeń o znacznej skali i zasięgu, które dotyczą ważnych dla ludności Europy zagadnień, przyczyniają się do zwiększania poczucia przynależności do wspólnoty, uświadamiają historię, osiągnięcia i wartości Unii Europejskiej, włączają ludność w dialog międzykulturowy i przyczyniają się do rozwoju tożsamości europejskiej. ***Polityka symboli, łącząca uroczystości z pamięcią, jest również składnikiem procesu integracji.***

Poprawka 40

Załącznik, część I działanie 3 akapit 2

Wydarzeniami takimi mogą być obchody upamiętniające wydarzenia historyczne, obchody związane z europejskimi osiągnięciami, ***akcje mające na celu zwrócenie uwagi na konkretny problem***, konferencje na szczeblu europejskim oraz przyznawanie nagród za ważne osiągnięcia. Wsparcie otrzymują projekty wykorzystujące nowe technologie, w szczególności technologie społeczeństwa informacyjnego (TSI).

Wydarzeniami takimi mogą być obchody upamiętniające wydarzenia historyczne, obchody związane z europejskimi osiągnięciami, ***wydarzenia artystyczne***, konferencje na szczeblu europejskim oraz przyznawanie nagród za ważne osiągnięcia. Wsparcie otrzymują projekty wykorzystujące nowe technologie, w szczególności technologie społeczeństwa informacyjnego (TSI).

Poprawka 41

Załącznik, część I działanie 3 akapit 5

Dotyczy wyłącznie portugalskiej wersji tekstu Komisji.

Poprawka 42

Załącznik, część I działanie 3 akapit 5 a (nowy)

Warunkiem powodzenia programu jest jego wsparcie poprzez szerokie rozpowszechnianie informacji przy zaangażowaniu mediów. Konieczne jest „rozpowszechnianie informacji o rozpowszechnianiu informacji”, jeżeli planowane działania mają wywołać autentycznie rozprzestrzeniające się skutki

obejmujące cały przekrój społeczeństwa. Działania te wymagają jak najszerszego zainteresowania mediów, bowiem jest to jedyny sposób wywołania skutku na szeroką skalę i stworzenia relacji opartej na interakcji różnych społeczeństw. Środek ten ma na celu wsparcie mediów (w szczególności telewizji), prasy i lokalnego radia w celu zapewnienia reklamy działań w ramach programu, prowadzonej w różnych formach stosowanych w rozpowszechnianiu informacji przez instytucje. Europejskie sieci prasowe i lokalne stacje radiowe należy wspierać jako takie.

Poprawka 43

Załącznik, część II akapit 5

Ważnym elementem jest tworzenie sieci i efektu multiplikacji, w tym wykorzystanie technologii informatycznych i komunikacyjnych, co znajdzie odzwierciedlenie zarówno w typie działań jaki i w rodzaju uczestniczących w projekcie organizacji. Wsparcie otrzymają działania mające na celu rozwój współpracy oraz efektu synergii między różnymi zainteresowanymi stronami uczestniczącymi w projekcie.

Ważnym elementem jest tworzenie sieci i efektu multiplikacji, w tym wykorzystanie technologii informatycznych i komunikacyjnych, **a ogólnie aktywne zaangażowanie mediów**, co znajdzie odzwierciedlenie zarówno w typie działań jaki i w rodzaju uczestniczących w projekcie organizacji. Wsparcie otrzymają działania mające na celu rozwój współpracy oraz efektu synergii między różnymi zainteresowanymi stronami uczestniczącymi w projekcie.

PROCEDURA

Tytuł	Wniosek dotyczący decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie ustanowienia programu „Obywatele dla Europy” na rzecz promowania aktywnego obywatelstwa europejskiego w okresie od 2007 do 2013 r.
Odsyłacze	COM(2005)0116 – C6-0101/2005 –2005/0041 (COD)
Komisja przedmiotowo właściwa	CULT
Opinia wydana przez Data ogłoszenia na posiedzeniu	AFCO 10.5.2005
Ścisła współpraca - data ogłoszenia na posiedzeniu	
Sprawozdawca komisji opiniodawczej Data powołania	Maria da Assunção Esteves 14.9.2005
Poprzedni sprawozdawca komisji opiniodawczej	
Rozpatrzenie w komisji	29.11.2005
Data przyjęcia	24.1.2006
Wynik głosowania końcowego	+: 15 -: 1 0: 0
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	James Hugh Allister, Richard Corbett, Jean-Luc Dehaene, Panayiotis Demetriou, Andrew Duff, Maria da Assunção Esteves, Ingo Friedrich, Bronisław Geremek, Jo Leinen, Íñigo Méndez de Vigo, Andreas Mølzer, Hans-Gert Poettering, Marie-Line Reynaud, Alexander Stubb
Zastępca(y) obecny(i) podczas głosowania końcowego	Maria Berger, Gérard Onesta, Reinhard Rack
Zastępca(y) (art. 178 ust. 2) obecny(i) podczas głosowania końcowego	
Uwagi (dane dostępne tylko w jednym języku)	...